

Kompas

September 2014

nummer 2

Colofon

Jaargang 6
Nummer 2
September 2014

Werkmateriaal met verwerkingsmogelijkheden voor leidinggevenden en kinderen van -12 kinderclubs.

Redactie

Mw. P.H. Herweijer, voorzitter
Mw. G.M. de Regt, eindredactie
Dhr. G.M.J. Eikelboom
Mw. J. de Jongh
Dhr. M. Kortleven
Mw. J. Molenaar
Mw. D.J. Qualm-Visser
Dhr. J.L. Vogelaar
Mw. N.L. van Wijngaarden-Kersten

Abonnementen

De abonnementsprijs voor particulieren is € 15 per jaar. Leidinggevenden van aangesloten verenigingen ontvangen *Kompas* gratis. De ledenboekjes zijn bij de contributie van de vereniging inbegrepen.

Uitgave

Jeugdbond Gereformeerde Gemeenten
Postbus 79
3440 AB Woerden
T: (0348) 489948
W: www.jbgg.nl
E: info@jbgg.nl

Van de redactie

In dit nummer vind je twee schetsen bij het thema 'De Tien Geboden'. De eerste schets is een actueel verhaal dat aansluit bij het eerste gebod. De tweede schets gaat over het tweede gebod 'Gij zult u geen gesneden beeld maken...'

Het onderscheid tussen deze twee geboden is soms moeilijk te maken. Zoals in het verhaal van koning Jerobeam. De Israëlieten dienden de God van Israël, maar wel op een heel verkeerde manier. Ze maakten een beeld om Hem daardoor te aanbidden. Daarom zondigden ze tegen het tweede gebod. Toch zit deze vorm van godsdienst ook heel dicht aan tegen afgoderij, de zonde tegen het eerste gebod. Stelden de Israëlieten hun vertrouwen op het gouden kalf of op de HEERE, hun God? Voor ons is de vraag: dien ik de Heere zoals Hij gediend wil worden? Of bedenk ik mijn eigen manier? In het tweede gebod wordt een bedreiging en een belofte genoemd. De gevolgen zullen in het nageslacht merkbaar zijn als ouders hun kinderen voorgaan op een zondige weg. Maar Hij zal het zegenen als mensen Hem dienen volgens Zijn Woord: *en doe barmhartigheid aan duizenden dergenen die Mij liefhebben en Mijn geboden onderhouden.*

Gertrude de Regt

Lezen

Johannes 17: 1-10

Kerntekst

En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige en waarachtige God, en Jezus Christus Die Gij gezond hebt (Johannes 17: 3).

Zingen

Psalm 2: 1, 4, 6 en 7
Psalm 89: 1, 4, 7 en 20
Psalm 91: 1, 5 en 7
Psalm 95: 1, 2 en 4
Psalm 96: 1, 3 en 6
Psalm 97: 1, 6 en 7
Psalm 113: 1, 3 en 4
Psalm 115: 1, 2, 6 en 7

De enige ware God

Toelichting op het thema van deze schets

Deze jaargang van Kompas gaat over de Tien Geboden. Het is gebruikelijk dat er een schets is opgenomen over kerkgeschiedenis of zending. Deze keer is gekozen voor een actueel verhaal dat qua thema hoort bij de behandeling van het eerste gebod. Het eerste gebod verbiedt afgoderij en gebiedt dat wij de enige ware God leren kennen en dienen (H.C. vraag en antwoord 94). In deze schets wordt informatie gegeven over de Islam, een godsdienst die steeds duidelijker aanwezig is in ons land. Soms wordt gesuggereerd dat in het christendom en de Islam dezelfde God wordt gediend, vanwege hun gezamenlijke wortels. Maar God heeft in de Bijbel duidelijk geopenbaard Wie Hij is en op welke manier Hij gediend wil worden. De God van de christenen is daarom niet de God van de Islam. Wij kunnen God alleen kennen en toebehoren door Zijn Zoon, zoals in Johannes 17: 3 staat, *En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige en waarachtige God, en Jezus Christus Die Gij gezond hebt.*

Introductie

Het is belangrijk dat het verhaal naar de kinderen toe wordt geïntroduceerd. Het is niet zomaar een los verhaal, maar het hoort bij het eerste gebod.

Vertel dat het in het verhaal van vandaag hoort bij het eerste gebod: Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben. Er is een Bijbelse vertelling geweest over dit onderwerp en deze keer gaan we luisteren naar een verhaal dat zich in Nederland afspeelt. In het verhaal gaat het over de Islam. In Nederland leven veel mensen die moslim zijn. Ze komen vaak uit Arabische landen. Misschien zijn er wel kinderen die buurkinderen hebben die moslim zijn. Je leest en hoort ook veel over moslims in de media. Daarom is het belangrijk dat wij weten wat zij geloven. Geef vervolgens een luisteropdracht: wat is het belangrijkste verschil tussen het christendom en de islam? Zeg dat je hier na de vertelling op terugkomt.

Vertelling

“Jongens en meisjes, leg je schrift maar op de hoek van je tafel. Faridah, wil jij de schriften ophalen? De andere kinderen mogen hun stoel hier in de kring zetten.” Het is een drukte van belang in de klas. Stoelen worden verschoven en er klinkt gelach en gepraat. Shireen heeft haar stoel al in de kring gezet en kijkt rond. Ze is nu bijna twee maanden in deze klas. Drie maanden geleden kwam ze met haar vader, moeder en zusje Laleh¹ in het asielzoekerscentrum wonen. ‘AZC’, zeggen alle mensen hier. Ze kende echt helemaal niemand. Maar dat is snel veranderd nu ze naar de school van het AZC gaat. Sommige kinderen komen uit Iran, net als zij. Maar er zijn ook kinderen uit Afghanistan, Irak, Somalië, Oeganda en nog meer landen. Ze vindt het nog steeds moeilijk om iedereen te verstaan. Gelukkig is ze niet de enige in de klas die het Nederlands nog niet goed kent. Maar ze leert het al wel beter. In de klas mag je alleen Nederlands praten. Dan gaat het snel!

Als iedereen zit, zegt de meester: “Vanmiddag doen we weer ‘bij jou en bij mij’.” Sommige kinderen knikken blij. Het is een leuk spelletje. De meester zegt een onderwerp, bijvoorbeeld ‘eten’, en dan mogen de kinderen vertellen hoe dat in het land gaat waar ze vandaan komen. Zo leren ze

¹ Spreek uit: Lalè

elkaar beter kennen. De meester vertelt daarna hoe het in Nederland gaat. Dan leren ze Nederland beter kennen.

“Vandaag gaat het over ‘bidden’,” zegt de meester. “Heel veel mensen in het AZC doen dat, maar niet allemaal op dezelfde manier. Wie wil er iets over vertellen?”

De vinger van Abdul schiet omhoog. Natuurlijk, hij wil altijd wel iets vertellen. De meester kijkt even rond, maar er komen nog geen andere vingers. “Vertel maar eens, Abdul,” zegt de meester.

“Nou eh, bij ons in Afghanistan bidden de meeste mensen vijf keer op een dag. We bidden tot Allah. Als we bidden, doen we dat altijd met ons gezicht naar Mekka.”

“Waarom doen jullie dat?” vraagt de meester. “Omdat dat onze heilige stad is,” zegt Abdul.

Intussen zit ook Asad met zijn vinger te zwaaien. “Mijn vader bidt ook vijf keer op een dag, op vaste tijden. En op vrijdag gaat hij naar de moskee,” zegt hij. “Dat doet iedereen in Somalië, want de meeste mensen zijn daar moslims. Het eerste gebed doet hij al voordat het licht is en bij het laatste gebed is het al nacht. Dan lig ik al lang op bed. Ik hoef nog niet alle gebeden mee te doen, maar later moet het wel.”

Abdul vult verder aan: “Wij bidden in het Arabisch. Ik spreek bijna geen Arabisch, dus ik leer alles uit mijn hoofd.”

“Dus dan weet je eigenlijk niet wat je aan het bidden bent,” zegt Chinwe² ineens. Haar zwarte kroeshaar is in heel veel vlechtjes gevlochten en haar donkere ogen kijken Abdul nieuwsgierig aan.

“Ja hoor, ik weet wel wat het betekent, want dat leer ik op Koranles.”

“Mag jij Allah om alles vragen wat je wil?”

“Wij bidden altijd dezelfde gebeden, want we bidden niet voor onszelf, maar voor Allah. En als wij iets graag willen, zeggen we ‘insjallah’, als Allah het wil.”

“Hoe doen jullie dat, Chinwe?” vraagt de meester.

“Mijn vader en moeder bidden elke dag,” zegt ze. “Wij bidden als we gaan eten en wij bidden in onze eigen woorden en op onze eigen tijd.”

“En jij, hoe vaak bid jij?” vraagt de meester.

Er komt een rimpel boven Chinwe's neus. “Ik bid eh... elke dag één of twee keer.”

“Hoe doe je dat?”

“Met mijn handen samen en mijn ogen dicht. Soms kniel ik en soms blijf ik zitten.”

“Wat zeg jij tegen Allah?” vraagt Abdul.

“Ik bid niet tot Allah, maar tot God,” zegt Chinwe.

“Wij bidden ook tot God, alleen noemen we hem Allah. Dat is eigenlijk hetzelfde.”

“Volgens mij niet,” zegt Chinwe. “Allah is niet hetzelfde als onze God, want Allah heeft andere regels.”

“Wel waar,” zegt Abdul, want dat heeft mijn Koranleeraar gezegd. Alleen weten moslims meer van God dan christenen. Want dat heeft God tegen Mohammed gezegd.”

Even blijft het stil. Shireen voelt de spanning. Ze weet dat Chinwe gelijk heeft, maar dat zal ze nooit durven zeggen. Daarvoor zijn ze tenslotte weggevlucht uit Iran.

Maar gelukkig, de meester stop het gesprek. “Laten we daar maar geen ruzie over maken,”¹ zegt hij.

“Zijn er nog meer kinderen die iets willen zeggen?” Het blijft stil in de klas. “Shireen, wil jij misschien iets vertellen? Ik heb jou nog niet zo vaak gehoord.” Maar Shireen schudt snel haar hoofd. “Kan niet goed Nederlands praten,” zegt ze. Ze is blij dat ze dat kan zeggen. Want ze wil nu liever niet vertellen dat zij geen moslim is, maar christen en dat ze niet tot Allah bidt. Wie weet, misschien gaan de andere kinderen haar dan wel pesten. Hoewel, ze pesten Chinwe ook niet. Maar die komt niet uit Iran en dat maakt toch wel verschil. Want in Iran hoort iedereen moslim te zijn. En anders...

Mama zet een grote pan met rijst op tafel. “Komen jullie allemaal eten?” roept ze. “Ga eerst even je handen wassen, Shireen en Laleh.” Als ze aan tafel zitten, vouwt vader zijn handen en bidt hardop om een zegen voor het eten. Hij dankt God voor alles wat ze die dag hebben gekregen. Hij bidt ook of ze een verblijfsvergunning mogen krijgen, zodat ze niet weer naar een ander land hoeven te vluchten. En of de Heere hen geduld wil geven en geloof om Hem in alles te volgen.

Terwijl mama de rijst opschept, zegt Shireen: “Weten jullie waar het vanmiddag in de klas over ging? Over bidden.” Papa en mama kijken haar nieuwsgierig aan. “We deden weer ‘bij jou en bij mij’ en nu ging het over bidden. Er zitten heel veel moslims in mijn klas, bijna iedereen.” Dat laatste komt er met een zucht uit. “Heb jij ook iets verteld?” vraagt Laleh. “Nee, want ik kan nog niet goed Nederlands.” Het klinkt een beetje bozer dan Shireen wilde. “Papa, weet u wat Abdul zei? Hij zei dat

² Spreek uit: Sjinwe

moslims en christenen tot dezelfde God bidden. Is dat zo?"

Vader schudt zijn hoofd en eet eerst zijn mond leeg. "Nee, dat is niet zo," zegt hij. "Vroeger dachten wij dat ook. Maar sinds wij de Bijbel lezen en in de Heere Jezus geloven, weten we dat het niet zo is." Shireen weet wel wat er vroeger is gebeurd. Toen waren papa en mama nog moslim. Maar toen papa een keer bij een collega was gaan eten en uit de Bijbel had gehoord, was hij gaan geloven dat dit de waarheid was. Eerst vond mama dat heel erg. Haar familie wilde zelfs dat ze bij papa weg zou gaan. Maar toen ze zelf ook een keer mee ging eten bij die collega, had de Bijbel haar ook aangesproken. God had hun hart bekeerd en ze gingen geloven in de Heere Jezus. Dat is ook de reden dat ze uit Iran zijn gevlucht. Toen de directeur van het bedrijf erachter kwam dat papa en zijn collega christen waren geworden, werden ze allebei met een smoes ontslagen. Het was zelfs niet veilig meer in Iran. Voor de familie bestonden ze niet meer en er waren zelfs familieleden die hen wilden doden. Na een lange reis waren ze in Nederland gekomen.

"Allah kan niet dezelfde als God zijn," gaat papa verder. "Want de Koran zegt heel andere dingen dan de Bijbel. Dus het kan niet allebei het Woord van God zijn."

"Maar moslims geloven wel in Jezus," zegt Laleh.

"Ja, maar alleen als een profeet. Ze zeggen dat God geen zoon kan hebben en dat Jezus alleen maar een mens was. En ze geloven ook niet dat Hij aan het kruis is gestorven."

"Bijna alle kinderen hier in het AZC denken er zo over," zegt Shireen. "Alleen Chinwe in mijn klas niet. In Iran dacht ik dat in Nederland bijna iedereen christen was, maar ik merk er niet zoveel van."

"Er zijn hier wel christenen, maar die hebben we nog niet ontmoet," zegt papa.

"Jawel," zegt mama. "Dat wilde ik jullie nog vertellen. Vanochtend waren hier twee vrouwen. Ze maakten een praatje met een paar mensen die hier pas aangekomen zijn. Ik had hen nog nooit gezien, maar ze komen hier vaker, zeiden ze. Ze zijn van een kerk hier in de buurt. En als we willen, mogen we zondag met hen mee."

"Dat zou mooi zijn," zegt papa. "Het is al bijna een half jaar geleden dat ik andere christenen heb ontmoet. Ik zou het heel fijn vinden om samen met hen te zingen en te bidden, al kan ik er nog weinig van verstaan."

"Wij kunnen al wel iets verstaan," zegt Laleh. "Misschien hebben ze ook wel een club of een zondagsschool voor kinderen."

Shireen zegt nog niet zoveel. Ze zou het ook wel leuk vinden om naar de kerk te gaan. Maar ze ziet er ook tegenop. Alles is hier nieuw en vreemd. Ze mist haar vriendinnen uit Iran. Het liefste zou ze vandaag nog terug gaan. Als het maar niet zo gevaarlijk was. En als het contact met hun familie weer goed zou zijn. Maar dat is jammer genoeg niet zo...

Op zondagochtend is het prachtig weer. Voor het eerst sinds ze in Nederland zijn, kunnen ze zonder jas naar buiten. Toen de mevrouw van de kerk bij hun deur aanbelde, stonden ze al klaar. Shireen loopt achter papa, mama en Laleh over de gang. "Hé Shireen, wat gaan jullie doen?" Shireen kijkt achterom. In een deuropening staat Abdul. Nieuwsgierig kijkt hij naar de mevrouw die bij hen loopt. "Gaan jullie soms naar de kerk?" Shireen zegt niks maar zwaait alleen even. Dat Abdul dat nou juist weer moet zien. "Jullie gaan zeker naar de kerk," roept hij nog een keer. Shireen reageert er niet op en loopt haastig door. Hopelijk gaat hij er niet moeilijk over doen...

In de kerk kijkt Shireen om zich heen. Er zijn veel mensen, maar toch is het rustig. Alleen het grote orgel speelt. Ze kent de wijs niet. Sommige mensen praten zacht met elkaar, anderen zitten stil in hun bank. Dan stopt het orgel met spelen en er komen mannen binnen. Eén van die mannen gaat naar de preekstoel. Het is de dominee. Dan wordt het stil in de kerk. Shireen ziet hoe de mensen hun handen vouwen en hun ogen dicht doen. De mannen gaan staan. "Bidden," fluistert Laleh. Ja, dat had ze ook al gezien.

Even later leest een man voorin de kerk een stukje uit de Bijbel. Shireen zoekt het in haar eigen Bijbel op. Johannes 17, het gebed van de Heere Jezus. Nadat de dominee heeft gebeden, begint hij aan de preek. Hij leest eerst voor over welke tekst hij gaat preken. Het is Johannes 17 vers 3. *En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige en waarachtige God, en Jezus Christus Die Gij gezonden hebt.* Shireen probeert goed op te letten. Ze heeft hier in Iran ook wel eens over gehoord. Het is nu al lang geleden dat ze uit de Bijbel heeft horen preken. Soms gebruikt de dominee woorden die ze niet kent. Toch kan ze wel een beetje volgen waar het over gaat. De Heere Jezus weet dat Hij gaat lijden en sterven aan het kruis. Hij bidt voor Zijn kinderen. Hij weet dat ze het heel moeilijk zullen hebben in de wereld. Ze zullen worden vervolgd en bespot. Net als de Heere Jezus Zelf. Dat komt omdat veel mensen niet willen geloven in de Heere Jezus als de Zoon van God. En toch kunnen mensen alleen het

eeuwige leven krijgen als ze in Hem geloven. De Heere zal daar Zelf voor zorgen. Zelfs mensen die eerst vijanden van Hem waren, kunnen kinderen van God worden. De dominee vertelt ook over de liefde van de Heere Jezus voor Zijn kinderen. Ze zullen worden vervolgd, maar eens zullen ze voor altijd bij Hem mogen zijn.

Het is misstijl in de kerk. Ook Shireen luistert. Ze denkt terug aan de afgelopen week. Wat is ze bang geweest dat de andere kinderen haar uit zouden lachen omdat ze christen is. En vanochtend vond ze het niet leuk dat Abdul zag dat ze naar de kerk ging. Nu schaamt ze zich daarvoor. De Heere Jezus heeft zoveel gedaan om hen het eeuwige leven te kunnen geven. Hij wilde zelfs aan het kruis sterven. En zij is bang voor een paar boze woorden. Ze hoort nu dat de Heere Jezus dat allemaal al heeft gezegd. De mensen zullen hen uitlachen en vervolgen. Daarom zijn ze ook uit Iran weggevlucht. Maar de woorden van de dominee troosten Shireen ook. De Heere Jezus is bij hen, ook hier in Nederland. Hij kan er zelfs voor zorgen dat vijanden in Hem gaan geloven. Ook Abdul en de andere kinderen, ook de familie in Iran die nu nog zo boos op hen is. Als ze moslim blijven, zullen ze straks voor altijd verloren gaan. Alleen als ze in de Heere Jezus geloven, is er redding voor hen.

Na de kerkdienst gaan ze mee koffie drinken met de vrouw en haar gezin. De vrouw heeft een dochtertje van haar leeftijd. Ze heet Judith. Ze laat Shireen haar kamer zien. Tjonge, die is bijna net zo groot als hun kamer in het AZC! Judith ziet de grote ogen van Shireen wel. "Je mag gerust een keer komen spelen hoor," zegt ze.

"Komen jullie beneden iets drinken?" roept de moeder van Judith onderaan de trap. Als ze beneden zijn, luisteren ze naar de grote mensen die praten. Papa vraagt of Shireen wil vertalen wat hij zegt. Papa vertelt dat hij nog niet zoveel van de preek kon volgen, maar dat de tekst uit de Bijbel hem troostte. Dat hij gelooft dat God zijn familie ook bekeren kan. De vrouw knikt. "We zullen voor jullie bidden," zegt ze, "en ook voor jullie familie." Shireen voelt zich niet meer bang. Ze zijn niet alleen, hier in Nederland. Er zijn mensen die dezelfde God dienen als zij. En de Heere Jezus is hier. Dat heeft ze vanochtend gemerkt. "Waar Jezus is, daar kunnen wij ook zijn," hoort ze haar vader zeggen. Shireen knikt. Zo is het. Zelfs in het AZC.

Aantekeningen bij de tekst

Johannes 17

- Vers 1 *de ure is gekomen*: de tijd die God de Vader heeft bestemd voor het lijden van Zijn Zoon
verheerlijk Uw Zoon: toon zowel in Zijn vernedering als in Zijn verhoging dat Hij Uw Zoon is
- Vers 3 *dit is het eeuwige leven*: dit is de weg om tot het eeuwige leven te komen
de enige waarachtige God: in de grondtekst staat dat Jezus Zijn Vader aanspreekt als 'de alleen', oftewel de enige ware God
en Jezus Christus Die Gij gezonden hebt: als enige Zaligmaker
- Vers 4 *het werk dat Gij Mij gegeven hebt om te doen*: het werk van de verlossing van de mensen
- Vers 5 *verheerlijk Mij, Gij Vader*: Jezus vraagt of Zijn Vader hem weer in de volle heerlijkheid wil stellen, die Hij van eeuwigheid had
- Vers 6 *Zij waren de Uwe en Gij hebt Mij dezelfde gegeven*: God de Vader heeft hen in de eeuwigheid verkoren om hen zalig te maken, door Christus
- Vers 7 *... van U is*: dat alles wat Jezus leerde, door God de Vader is ingegeven
- Vers 10 *Ik ben in hen verheerlijkt*: Jezus wordt verheerlijkt in het geloof, de leer en de werken van Zijn kinderen

Achtergrondinformatie

De Koran tegenover de Bijbel

De Koran is niet hetzelfde als de Bijbel. Wat zijn belangrijke verschillen tussen de Koran en de Bijbel?

1. De rode draad van de heilshistorie

In de Bijbel is de rode draad de belofte en de vervulling van de komst van Jezus als de Messias. In de Koran is nauwelijks een historische lijn te ontdekken. Er is geen belofte van een verlosser, allerlei profeten roepen op om je aan de wet te houden.

2. Mensbeeld

In de Bijbel zijn ook profeten zondige mensen, alleen Jezus is zonder zonde. In de Koran zijn de profeten voorbeeld-mensen die bijna zondeloos zijn.

3. Verlossing

Volgens de Bijbel leven mensen in een verbroken relatie met God. De profeten wijzen de weg van verlossing. De verlossing (Verlosser) komt van God. Volgens de Koran bevat de boodschap van de profeten de leefregels (wetten) die je moet houden, daarop beoordeelt God je leven. Er is geen middelaar nodig.

Hieruit vloeit voort dat een christen zeker kan zijn van zijn zaligheid omdat die is gegrond op het volkomen offer van Christus. Bij een moslim worden goede en slechte daden 'gewogen' na de dood en is er daarom tijdens het leven geen zekerheid van de zaligheid.

4. Offer

In de Bijbel draait de verzoening tussen God en mensen om het offer. In de Koran vind je geen priesters of offerdienst (het offerfeest betekent iets anders).

In de Bijbel verwijst het offer in het Oude Testament naar het volkomen offer van Christus tot verzoening van de zonden. Volgens de Koran werd Jezus niet gekruisigd. Volgens moslims werd Hij vlak voordat ze Hem wilden kruisigen opgenomen in de hemel.

5. Zoon van God

Volgens de Bijbel is de Heere Jezus Gods Zoon en nam Hij de menselijke natuur aan toen Hij naar de aarde kwam om de macht van de zonde te breken. Alleen door de Heilige Geest kan ons hart worden vernieuwd. Volgens de Koran is Jezus niet de Zoon van God. Hij is wel een bijzondere profeet, maar verder gewoon mens. Volgens moslims kan God geen mens worden en kan Hij ook geen zoon hebben.

Deze informatie is voor een deel afkomstig van: evangelie-moslims.nl.

De vijf zuilen van de islam

De belangrijkste religieuze verplichtingen van de Islam zijn samengevat in 'de vijf zuilen van de Islam'. Het zijn:

1. De geloofsbelijdenis (sjahada)

"(Er) is geen godheid (dan) alleen God en Mohammed is de gezant van God."

Als iemand zich tot de Islam bekeert, is hij een moslim nadat hij de geloofsbelijdenis heeft uitgesproken. Deze belijdenis wordt pasgeboren baby's vaak in het oor gefluisterd.

2. De rituele gebeden (salat)

Een moslim bidt vijf keer per dag:

- a. 's Ochtends vroeg, ruim voor de zonsopgang
- b. Tussen de middag (net na de hoogste stand van de zon)
- c. Midden tussen het tweede gebed en zonsondergang in, wat neerkomt op ergens tussen drie uur en vijf uur 's middags
- d. In de vroege avond, tussen schemer en donker in, net na zonsondergang
- e. Na de volledige zonsondergang, circa anderhalf uur tot twee uur na het vierde gebed

De gebeden kunnen overal worden uitgesproken, als de plaats maar niet onrein is (bv. met bloed verontreinigd). Er wordt gebeden met het gezicht naar Mekka, de heilige stad van de Islam. De gebeden worden in het Arabisch uitgesproken. De gebeden bestaan uit lofprijzingen op God, de geloofsbelijdenis, smeekbeden om vergeving en zegeningen, recitatie van delen van de Koran en eventueel een persoonlijk gebed.

De gebedshouding wisselt tijdens het gebed: staan, buigen, knielen en zich geknield voorover op de grond buigen. Aan het eind van het gebed wenst een moslim naar rechts en naar links vrede om onder andere de engelen te groeten die hem vergezellen om zijn goede en slechte daden te noteren.

3. **Het geven van aalmoezen (zakat)**

Moslams geloven dat alle dingen aan God toebehoren en dat rijkdom de mens alleen in bruikleen gegeven wordt. Het woord 'zakat' betekent zowel zuivering als groei. Elke moslim berekent zijn of haar zakat persoonlijk. In de meeste gevallen betekent dit een jaarlijkse donatie van twee en een half procent van het gespaarde privébezit. Eventueel kan daar bovenop nog een bedrag worden weggeschonken voor islamitische liefdadigheidsdoeleinden (sadaqah), om daarmee een grotere hemelse beloning te verkrijgen.

4. **Het vasten tijdens ramadan (siyam)**

Het verplichte jaarlijkse vasten houdt in dat moslams tijdens de hele maand *ramadan* een groot deel van het etmaal niet eten, drinken of roken en zich onthouden van seksuele gemeenschap. Daarnaast zijn kwaadspreken en vloeken niet toegestaan. Dit vasten is voorgeschreven in de Koran en geldt vanaf het begin van de dageraad tot zonsondergang. Tijdens de nacht hoeft er niet te worden gevestigd. Moslams blijven in de praktijk daarom laat op om te eten en staan vroeg op voor een uitgebreid ontbijt. Het vasten is niet verplicht voor iedereen. Zwangere vrouwen, zieken, jonge kinderen en soldaten in oorlogstijd mogen het overslaan. Wel wordt het aangemoedigd om het vasten later in te halen.

Tijdens de vastenperiode bidden veel moslams meer dan gewoonlijk. Het vasten is bedoeld om moslams geduld en zelfdiscipline te leren; ook wordt het gezien als een schuldderving van de moslim ten opzichte van God.

5. **De pelgrimstocht naar Mekka (hadj)**

De pelgrimstocht naar de heilige stad Mekka in Saoedi-Arabië wordt uitgevoerd tijdens de twaalfde maand van de islamitische kalender. Elke moslim die gezond is en het zich financieel kan permitteren, is volgens de Koran verplicht dit minstens één keer in zijn of haar leven te doen. De pelgrims dragen tijdens de bedevaart speciale, eenvoudige kleding, zodat ieder onderscheid in rangen en standen wegvalt.

De bedevaart in en om Mekka bestaat uit een hele serie rituelen. Men moet bijvoorbeeld meermalen om het heilige huis van de islam, de Ka'aba heenlopen. De Ka'aba is een rechthoekig stenen gebouw in het centrum van Mekka, dat helemaal is bedekt met een zwart kleed. Later is hier een moskee omheen gebouwd. Hoogtepunt van de hadj is het verblijf op de vlakte van Arafat ongeveer veertig kilometer buiten Mekka, waar de pelgrims God lofprijzen en vergeving voor hun zonden vragen.

Antwoorden bij werkboekje +10

1. Hieronder zie je de Bijbeltekst uit Johannes 17: 3.

a. Zet een streep onder een deel van de tekst dat je heel belangrijk vindt.

En zet een cirkel om een woord dat je moeilijk vindt. *En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige en waarachtige God, en Jezus Christus Die Gij gezonden hebt.*

Laat de kinderen deze opdracht ieder voor zich doen. Als kinderen zeggen dat er geen woord is dat ze moeilijk vinden, laat ze dan in elk geval een belangrijk woord omcirkelen.

b. Vertel aan elkaar welke woorden je hebt onderstreept en waarom je die belangrijk vindt.

Belangrijke woorden kunnen bijvoorbeeld zijn: de enige en waarachtige God, of Jezus Christus Die Gij gezonden hebt. Die vormen de kern van de tekst. Het gaat er hier om dat er maar één

God is en dat je Hem alleen kunt kennen door Zijn Zoon, de Heere Jezus.

c. Vertel aan elkaar om welk woord je een cirkel hebt gezet. Wat zou het betekenen?

Laat de kinderen de moeilijke woorden noemen en denk met elkaar na over de betekenis. Sommige woorden lijken bekend. Maar wat is bijvoorbeeld 'waarachtig'? Het betekent dat God niet liegen kan. Hij is Zelf de Waarheid en alles wat Hij doet is goed.

2. Iemand die de Heere Jezus niet kent als zijn Zaligmaker, gaat verloren. Wij weten dat. Is het onze schuld als er mensen verloren gaan die niet in Hem geloven?

Laat de kinderen eerst vertellen wat zij hiervan vinden. Praat er dan met elkaar over. De Heere heeft ons niet voor niets een Bijbel gegeven. Hij wil dat wij aan anderen vertellen wat de Weg is tot behoud. Als je altijd je mond houdt, terwijl je weet dat anderen niet geloven, maakt dat je schuldig. Want de Heere wil dat wij Zijn Woord doorgeven. Dat kan trouwens met woorden en met daden. Mensen moeten in je leven kunnen zien Wie de Heere is.

Maar er is ook een andere kant. Ieder mens is verantwoordelijk voor zijn eigen leven. Als iemand nog nooit over de Bijbel of de Heere Jezus heeft gehoord, heeft hij minder schuld dan iemand die daar wel over heeft gehoord. Toch geldt voor alle mensen dat ze schuldig zijn. Iedereen zondigt tegen God en heeft daarom straf verdiend. Je kunt met de kinderen nog opzoeken NGB artikel 14, waarin staat: "...En in al zijn wegen goddeloos, verkeerd en verdorven geworden zijnde, heeft hij verloren al zijn uitnemende gaven, die hij van God ontvangen had, en heeft niet anders overig behouden dan kleine overblijfselen daarvan, dewelke genoegzaam zijn om den mens alle onschuld te benemen." In NGB artikel 2 staat dat alle mensen kunnen weten dat er een God is en hoe Hij gekend kan worden.

3. a. Shireen vroeg aan haar vader of de God van de moslims dezelfde is als die van de christenen. Haar vader zei van niet. Weet jij nog waarom?

De vader van Shireen vertelde dat de Koran een heel andere boodschap heeft dan de Bijbel. Daarom kunnen ze nooit van dezelfde God komen. Het is een leugen als mensen zeggen dat moslims en christenen dezelfde God dienen.

b. Waarom kunnen christenen in een asielzoekerscentrum (AZC) het moeilijk hebben?

In een asielzoekerscentrum zijn vaak ook mensen uit het land waar ze vandaan komen. Voor christenen die uit Arabische landen komen, betekent dat dat er ook moslims wonen uit hun thuisland. Ze kunnen door deze mensen worden bedreigd. Soms zijn er vijandige familieleden uit hun thuisland die hen zelfs in Nederland proberen te vervolgen. Ook anderen kunnen hen dwarszitten omdat ze christen zijn. Op <http://www.coa.nl> staat een overzicht van de actuele plaatsen van de asielzoekerscentra in Nederland.

c. Wat kun jij voor hen betekenen? Wat kan jullie gemeente voor hen doen?

Als er een asielzoekerscentrum in je woonplaats is, zijn er misschien mensen uit je gemeente die daar op bezoek gaan. Soms worden mensen uitgenodigd om mee te gaan naar de kerk. Als je kinderen uit het AZC tegenkomt of ze spelen in je buurt, wees dan vriendelijk. Ze hebben meestal heel veel meegemaakt.

Ook als er geen AZC in je buurt is, kun je in elk geval voor hen bidden. Deze mensen en kinderen wonen in ons land. De Heere zegt dat we gastvrij moeten zijn voor vreemdelingen.

4. In sommige dingen lijken de Islam en het Christendom op elkaar. Maar er zijn ook grote verschillen. Welke zin hieronder is door een moslim gezegd en welke door een christen? Vul bij de wolkjes in: een M (moslim) of een C (christen).

Er gaan steeds twee tegenoverliggende wolkjes over hetzelfde onderwerp. Bekijk per onderwerp wat er door een christen is gezegd en wat door een moslim. Vraag waarom de kinderen dat denken.

Christen	Moslim
Er is één God en Hij is Vader, Zoon en Heilige Geest.	Er is geen godheid dan alleen God en Mohammed is de boodschapper van God.

Ik bid altijd als ik ga eten en verder nog een paar keer op een dag voor mezelf.	Ik bid vijf keer op een dag op vaste tijden.
Door vasten kan ik mijn aandacht beter op het bidden richten. Ik kan er niets mee verdienen bij God.	Van vasten leer ik mezelf in de hand te houden. Het is een goede daad die bij God meeweegt om mij het eeuwige leven te geven.
God wil dat ik aan anderen geef omdat ik alles van Hem heb gekregen. God kijkt naar mijn hart: doe ik het voor Hem?	Ik geloof dat alle dingen van God zijn en daarom geef ik aalmoezen. Als ik veel geef, kan ik daarmee een grotere hemelse beloning krijgen.
Ik ga niet op bedevaart en dat hoeft ook niet. Alleen God is heilig en je kunt Hem overal dienen.	Ik moet verplicht één keer in mijn leven op bedevaart naar Mekka, de heilige stad.
Als ik in de Heere Jezus geloof, mag ik zeker weten dat mijn zonden zijn vergeven en dat ik straks bij God in de hemel mag komen.	Ik wil zoveel mogelijk goede daden doen. Als ze opwegen tegen mijn zonden, mag ik naar de hemel. Maar zeker weten kan ik dat niet.

Puzzel

Uitkomst: Verlosser

Wie is dit? Wat zeggen de moslims van Hem?

Dit is de Heere Jezus. Moslims zeggen dat Hij alleen een mens was. Wel een bijzondere profeet, maar geen Zoon van God en geen Zaligmaker.

Antwoorden bij werkboekje -10

Schrijf de antwoorden in de hokjes.

- Hoeveel keer bidden moslims op een dag?
- Waar bidden moslims als het vrijdag is?
- Hoe heet het heilige boek van de moslims?
- Shireen en haar familie moesten ... uit Iran.
- Volgens de moslims is de Heere Jezus alleen een ...
- Tot wie bidden de moslims?
- De Heere Jezus kan geven dat zelfs vijanden in Hem zullen ...
- De vrouw uit de kerk beloofde dat ze voor de familie van Shireen zouden ...

1			V	I	J	F							
2	M	O	S	K	E	E							
3				K	O	R	A	N					
4						V	L	U	C	H	T	E	N
5				P	R	O	F	E	E	T			
6				A	L	L	A	H					
7						G	E	L	O	V	E	N	
8				B	I	D	D	E	N				

In de gekleurde hokjes lees je nu een woord. Wat heeft dit woord met het verhaal van Shireen te maken?

Uitkomst: vervolgd.

De familie van Shireen werd vervolgd omdat ze christen waren.

Om over te praten

1. Over deze Bijbeltekst preekte de dominee toen Shireen naar de kerk ging:

En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige en waarachtige God, en Jezus Christus Die Gij gezonden hebt.

a. Wie moeten wij kennen?

Wij moeten God kennen en de Heere Jezus.

b. Kun je ook naar de hemel zonder dat je de Heere Jezus kent?

Nee, dat kan niet. Want de Heere Jezus heeft voor de zonden betaald aan het kruis. Als je dat niet gelooft, kan Hij niet je Verlosser zijn.

c. Wat kun jij doen als mensen de Heere Jezus niet kennen?

In de eerste plaats voor hen bidden. Je mag ook vragen of de Heere je helpt om hen over de Heere te vertellen. Vraag ook of je de Heere zelf mag kennen, zodat ze in jouw leven zien hoe de Heere gediend wil worden.

d. Waarom werd Shireen zo blij in de kerk?

Omdat ze merkte dat er mensen zijn die hetzelfde geloven als zij. En omdat ze hoorde wat de Heere Jezus heeft gedaan. Hij kon ook haar familie en andere mensen het geloof geven.

e. Ben jij ook wel eens blij als je over de Heere Jezus hoort vertellen?

Kijk hoe de kinderen reageren. Vraag bijvoorbeeld verder: waarom kun je blij worden als je over de Heere Jezus hoort? Omdat er vergeving voor je zonden is, of omdat je weet dat Hij van je afweet en je helpen kan.

2. Hieronder zie je tien spreekwolkjes. Wat is door een christen gezegd en wat door een moslim? Vul bij de wolkjes in: een M (moslim) of een C (christen).

Er gaan steeds twee tegenoverliggende wolkjes over hetzelfde onderwerp. Bekijk per onderwerp wat er door een christen is gezegd en wat door een moslim. Vraag waarom de kinderen dat denken.

Christen	Moslim
De Heere Jezus is de Zoon van God.	Jezus was alleen een profeet en niet de Zoon van God.
Ik bid altijd als ik ga eten en ook nog een paar keer op een dag voor mezelf.	Ik bid vijf keer op een dag op vaste tijden.
Als ik geld geef, kijkt God naar mijn hart: doe ik het voor Hem?	Als ik veel geld aan arme mensen geef, kan ik daarmee een grotere beloning in de hemel krijgen.
Als ik in de Heere Jezus geloof, mag ik zeker weten dat mijn zonden zijn vergeven en dat ik straks bij God in de hemel mag komen.	Ik wil zoveel mogelijk goede daden doen. Dan kom ik misschien in de hemel. Maar zeker weten kan ik dat niet.
Ik ga op zondag naar de kerk.	Ik ga op vrijdag naar de moskee.

Puzzel

Uitkomst: Verlosser

Wie is dit? Wat zeggen de moslims van Hem?

Dit is de Heere Jezus. Moslims zeggen dat Hij alleen een mens was. Wel een bijzondere profeet, maar geen Zoon van God en geen Zaligmaker.

Lezen

1 Koningen 12: 25 -
13: 10 en 33, 34

Kerntekst

*Gij zult u geen
gesneden beeld, noch
enige gelijkenis
maken, (...) Gij zult u
voor die niet buigen,
noch hen dienen; want
Ik, de HEERE uw God,
ben een ijverig God, ...
(Exodus 20: 4-6).*

*Daarom hield de
koning een raad, en
maakte twee gouden
kalveren; en hij zeide
tot hen: Het is ulieden
te veel om op te gaan
naar Jeruzalem; zie uw
goden, o Israël, die u
uit Egypteland
opgebracht hebben (1
Koningen 12: 28).*

Zingen

Tien Geboden: 3
Psalm 14: 1
Psalm 36: 1
Psalm 97: 4
Psalm 32: 5
Psalm 78: 29
Psalm 106: 11-13

Het tweede gebod

Koning Jerobeam maakt een gouden kalf

Over deze schets

Dit seizoen gaan de schetsen over de eerste vijf geboden. In de vorige schets werd het eerste gebod behandeld. Dat gebod leert ons dat we alleen God zullen dienen. In deze schets gaat het over het tweede gebod. Het tweede gebod maakt ons duidelijk dat we de Heere moeten dienen op de wijze zoals Hij dat in Zijn woord leert. De Heere kondigt Zijn straf aan als we dat niet doen, maar Hij belooft ook grote zegen als we Hem naar Zijn woord dienen. In deze schets wordt de inhoud van het tweede gebod duidelijk gemaakt aan de hand van de geschiedenis van Jerobeam, die de kalverendienst oprichtte in Dan en Bethel.

Vertelschets

Koning Jerobeam zit diep na te denken. Hij is koning geworden over het Tienstammenrijk. Het volk was in opstand gekomen tegen Rehabeam, de zoon van Salomo. Die zou koning worden over alle twaalf stammen van Israël. Maar Rehabeam wilde de Israëlieten nóg harder laten werken en nóg meer belasting laten betalen. Dat hadden zijn raadsmanen hem ingefluisterd. En nu hadden de inwoners van tien stammen Jerobeam koning gemaakt. Rehabeam was nog maar over twee stammen koning. Hij, Jerobeam is nu de machtige gebieder over tien stammen, over een groot rijk. Iedereen moet hém gehoorzamen.

Het was precies zo gegaan zoals de profeet van de Heere hem had gezegd. Hij had gezegd: *Alzo zegt de HEERE, de God Israëls: Zie, Ik zal het koninkrijk van de hand van Salomo scheuren, en u tien stammen geven.* De profeet had er nog méér bij gezegd. De Heere zou hem zegenen als hij de Heere zou dienen en Zijn geboden zou houden. Dan zou hij koning zijn over de tien stammen en dan zou zijn zoon na hem koning worden. Zo zouden steeds zijn nakomelingen koning van Israël zijn. Want de Heere wil Zijn zegen geven aan iedereen die naar Zijn geboden leeft. Ook aan jou. In Zijn geboden laat de Heere Zijn liefde zien, want Hij weet precies wat goed voor ons is.

Jerobeam was hard aan het werk gegaan. Eerst had hij het stadje Sichem versterkt. Hij had de muren van de stad op laten knappen en hij had er een mooi paleis laten bouwen.

En toch... tóch zit Jerobeam in grote zorgen. Hij is nu wel koning over het grootste deel van Kanaän, maar Jeruzalem ligt in Juda, in het rijk van Rehabeam. En dáár staat de tempel van de Heere. Daar viert het volk de grote feesten: het Paasfeest, het Loofhuttenfeest, en het Pinksterfeest. Daar woont God, die geëerd wordt met offers en gebeden. Jerobeam ziet het steeds weer gebeuren: grote groepen Israëlieten gaan op reis naar het land van koning Rehabeam, naar de tempel in Jeruzalem.

Jerobeam gaat niet mee naar die feesten. Hij blijft achter in zijn paleis, terwijl zijn volk en dat van Juda samen feest vieren, als broeders van hetzelfde huis.

Jerobeam maakt zich grote zorgen. Stel je voor, denkt hij, dat de mensen, mijn mensen, de tempel en de dienst van de Heere zo zullen gaan missen, dat ze weer bij koning Rehabeam willen horen. Dan zullen ze mij niet meer als koning willen hebben. Misschien zullen ze mij wel doden!

Het lijkt wel of Jerobeam de belofte die de Heere hem heeft gegeven, helemaal vergeten is. Hij denkt er niet meer aan dat de Heere hem beloofd

heeft dat hij koning zal blijven, als hij God gehoorzaamt. Jerobeam heeft God niet lief. Hij denkt alleen aan zichzelf en aan zijn koningschap.

Dan bedenkt Jerobeam een plan. Ja, zo zal hij het doen. Hij zal twee tempels laten bouwen: één in Dan, helemaal in het noorden van zijn rijk, en één in Bethel, in het zuiden van zijn rijk, vlakbij de grens met het land van Rehabeam. De mensen hoeven dan niet meer helemaal naar Jeruzalem als ze willen offeren en bidden! Dan kunnen ze gewoon in het land blijven. Jerobeam geeft opdracht om snel twee tempels te gaan bouwen.

Na enige tijd is de bouw klaar. De tempels zullen ingewijd worden. In het stadje Bethel is het druk. Vandaag zal er feest zijn, een feest voor de Heere. Er zijn veel mensen gekomen. Boodschappers van Jerobeam zijn het land doorgereisd en iedereen is uitgenodigd. Jerobeam is er ook. Hij loopt naar de tempel toe. In de tempel staat een prachtig, gouden beeld van een kalf. Jerobeam draait zich om naar het volk. Hij begint te spreken. *Het is ulieden te veel om op te gaan naar Jeruzalem; zie uw goden, o Israël, die u uit Egypteland opgebracht hebben!* Het is veel te veel moeite voor jullie om steeds naar Jeruzalem te reizen om daar te offeren en te bidden. Waarom zouden jullie dat toch doen? Het is veel makkelijker om naar Bethel of naar Dan te reizen en dáár te bidden. Dat is veel dichterbij huis. Nu kunnen jullie gewoon hier de Heere dienen. Zien jullie dat gouden kalf? Dat heb ik voor de Heere gemaakt. Door dat kalf kan je ook de Heere dienen. Breng de Heere offers op het altaar dat voor het kalf staat!

Jerobeam en de Israëlieten hebben verkeerde gedachten van God. Ze denken dat ze Heere kunnen dienen door de gouden kalveren. Ze brengen Hem toch een offer? Ze vergeten, dat je de Heere alleen maar kunt dienen op de manier zoals Hij het Zelf gezegd heeft in Zijn Woord: *Gij zult u geen gesneden beeld, noch enige gelijkenis maken, van hetgeen boven in den hemel is, noch van hetgeen onder op de aarde is, noch van hetgeen in de wateren onder de aarde is. Gij zult u voor die niet buigen, noch hen dienen.* Wat denken ze verkeerd over God en wat vergeten ze Zijn gebod. Ook in jouw hart kunnen verkeerde gedachten over God zijn. Dan klopt je beeld van God niet met wat de Bijbel over Hem zegt. Hij is misschien veel te streng in jouw beeld. Dan denk je dat je van God niets mag. Of je denkt dat Hij je bidden niet hoort, of dat Hij niet alles ziet en hoort. Dat zijn verkeerde denkbeelden over God.

Daar loopt Jerobeam naar het altaar. Zie je wat hij doet? Hij offert een dier, voor de Heere, daar vlak voor dat gouden kalf. De priesters van Bethel kijken toe. Nee, het zijn geen priesters uit de stam van Levi, die in de tempel in Jeruzalem horen te werken. Het zijn mensen uit het gewone volk die door Jerobeam uitgekozen zijn om als priesters te werken. Jerobeam denkt niet aan wat de Heere gezegd heeft in zijn wet. Hij denkt alleen maar aan zichzelf: nu zal het volk niet meer de grens over gaan naar de tempel van de Heere! Nu zullen ze in mijn land blijven en niet in opstand komen tegen mij! Nu is mijn koninkrijk veilig! Nu blijf ik de machtige koning van het Tienstammenrijk! Jerobeam vergeet dat de Heere heel precies gezegd had hoe Hij gediend wilde worden. Hij denkt er niet aan dat de Heere boos zal zijn over deze zonde. De Heere wil niet dat we zelf een manier bedenken om Hem te dienen. Hij wil dat we hem dienen zoals Hij het Zelf zegt in Zijn Woord, in de Bijbel. Hij wil dat we Hem zoeken in de Bijbel, in Zijn huis. Hij wil dat we Hem biddend al onze zonden vertellen. In de Bijbel laat de Heere zien wie Hij wil zijn voor mensen die tot Hem komen. Daarin zegt Hij dat Hij de wereld zó lief had dat Hij Zijn Zoon, de Heere Jezus naar de aarde gestuurd heeft, opdat ieder die in Hem gelooft, het eeuwige leven heeft. Zoek je Hem? Want in de Heere Jezus kan je zien Wie God is en hoe we Hem mogen dienen. Niet op je eigen manier, maar gehoorzaam, met een oprecht hart en uit liefde.

Opeens wordt het onrustig. Een man dringt zich door de mensen naar voren. Hij begint te roepen. "Altaar, altaar! Zo zegt de Heere: er zal eens uit het huis van David een koning komen, Josia, die zal op u de valse priesters offeren." Wie is die man? Hij is eenvoudig gekleed. Maar in zijn ogen is een heilige gloed. Hij is een profeet van de Heere en hij komt uit Juda, uit het Tweestammenrijk. Dan wijst hij naar het altaar: "Dit is het teken dat God gesproken heeft: het altaar zal scheuren"! Jerobeam kijkt op. Hoe durft die man zo te spreken? Straks zal het volk toch nog overlopen naar Rehabeam! Die profeet uit Juda moet direct opgepakt worden! Hij strekt zijn hand uit naar de profeet

en schreeuwt: “Grijp hem!” Dan merkt Jerobeam dat hij zijn hand niet meer terug kan trekken. Hij probeert het wel maar zijn hand blijft verstijfd vooruitsteken. God heeft zijn arm onbruikbaar gemaakt. Op dat moment scheurt het altaar in twee stukken uiteen en de as valt op de grond.

Geschrokken kijkt koning Jerobeam de profeet aan. Hij vraagt: “Bidt u toch ernstig tot de Heere, uw God, dat mijn hand weer gezond wordt!”

Eerbiedig en ernstig bidt de profeet tot God om genezing voor koning Jerobeam. De Heere verhoort zijn gebed. Jerobeams arm wordt weer gewoon, net als eerst.

Wat is Jerobeam blij! Hij is weer genezen. Zou hij nu begrijpen dat de kalverendienst zondig is? Zou hij nu inzien dat hij maar beter de Heere kan dienen op de manier die God Zelf geboden heeft? Zou hij nu vergeving vragen voor deze zonde?

Nee. Jerobeam bekeert zich niet. Deze ernstige waarschuwing brengt hem niet aan de voeten van de Heere.

En als de Heere ernstig en indringend tot j^ó spreekt? Als je heel ziek wordt, of als er iemand sterft die je goed kent, of als je n^ét geen ongeluk krijgt op straat? Brengt het je bij de Heere? Dat is immers de bedoeling van de Heere! Hij is een God die graag wil dat je tot Hem komt.

Jerobeam kijkt de profeet aan. “Ga toch met mij mee, dan kunt u wat eten en dan zal ik u een geschenk geven!” Maar de profeet schudt beslist zijn hoofd. “Ik zal niet meegaan, zelfs niet als u mij de helft van uw koninkrijk zou geven. Want de Heere heeft gezegd dat ik geen brood mag eten of water drinken en dat ik zo snel mogelijk weer terug moet naar huis.” Dan draait de profeet zich om en vertrekt naar huis.

Wat doen de mensen van Israël? Ze luisteren niet naar het woord van de profeet, naar het woord van de Heere, maar naar het woord van Jerobeam: Je kunt ook bij de gouden kalveren de Heere offeren en dienen. En ze bekeren zich niet.

En wat doet Jerobeam? Hij luistert ook niet naar het woord van de profeet, naar het woord van de Heere. En hij bekeert zich niet. Hij blijft de kalveren dienen, tot hij sterft. Hij krijgt een verschrikkelijke bijnaam: Jerobeam, die zondigde en die het volk zondigen deed.

Het volk en de koning, samen hebben ze gezondigd tegen het tweede gebod. De straf is gekomen. Is er dan nog genade? Ja, want de Heere zegt ook: Ik doe barmhartigheid aan duizenden van hen, die Mij liefhebben, en Mijn geboden onderhouden. Om Jezus' wil.

Aantekeningen bij de tekst

1 Koningen 12

- Vers 28 *Het is ulieden teveel om op te gaan naar Jeruzalem:* Het zou te moeilijk voor u zijn.
Vers 30 *deze zaak werd tot zonde:* is er de oorzaak van dat Israël zich overgeeft aan afgoderij.
Vers 31 *die niet waren van de zonen van Levi:* zoals God heeft voorgeschreven. De meeste priesters en de Levieten nemen de wijk naar Juda. En die niet meedoen aan de afgoderij, worden afgezet.
Vers 32 *een feest:* en offerde: Hij offert zelf, wat de HEERE verboden heeft.

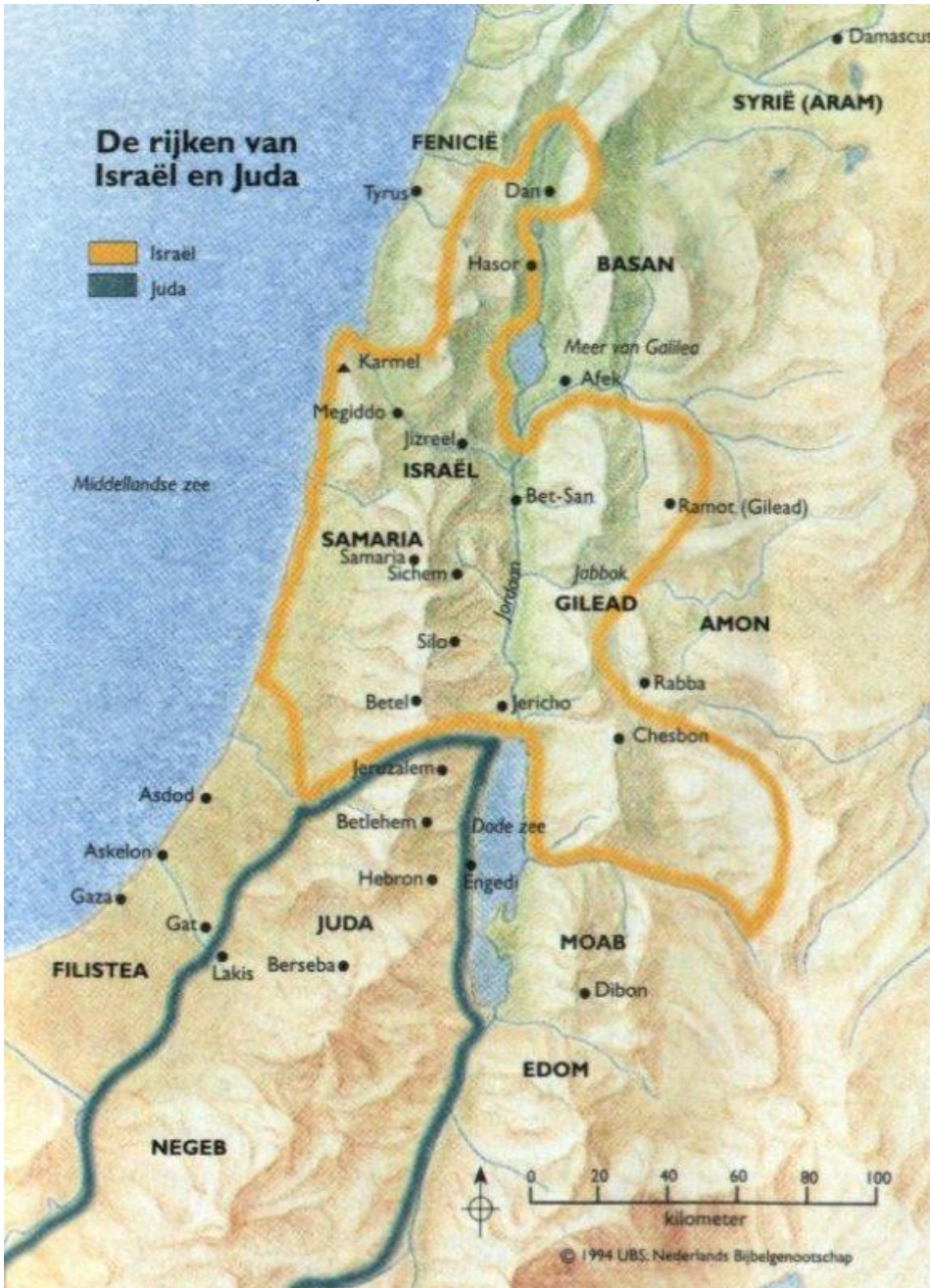
1 Koningen 13

- Vers 1 *een man Gods:* Zo worden alleen de ware profeten genoemd.
Vers 2 *hij riep tegen het altaar:* omdat Jerobeam toch niet luistert. “Het altaar” staat hier voor de hele afgodendienst.
Vers 2 *die zal op u offeren enz.:* Dat is meer dan 300 jaar later, in 620 v.Chr. in vervulling gegaan, door toedoen van koning Josia van Juda.
Vers 3 *het altaar zal vaneengescheurd worden:* uiteenvallen, als teken dat God er niets mee te maken wil hebben.
Vers 4 *zijn hand verdorde:* verlamt. De HEERE waarschuwt Jerobeam en beveiligd Zijn knecht. Niemand durft van schrik de profeet nog wat kwaads te doen.
Vers 7 *Kom met mij naar huis:* Jerobeam wil laten zien dat hij op goede voet staat met de profeet, dat het gebeurde maar een incident is, en hoopt zo zijn gezag bij het volk te herstellen.

Achtergrondinformatie

Eigenwillige godsdienst, relatie met het tweede gebod

God wil maar op één plaats en naar Zijn gegeven inzettingen gediend worden. De offerdienst moest plaatsvinden op één plaats, in Jeruzalem. Jerobeam stelt een godsdienst in naar zijn eigen goeddunken. Op alle menselijk bedachte godsdienst, hoe vroom het ook mag lijken, rust de toorn van God. Het tweede gebod verbiedt om God op een zelf gekozen manier te dienen. Het spoort ons aan om God in waarheid te dienen, door Woord en Geest.

Zondag 35, vraag/antwoord 96

Wat eist God in het tweede gebod?

Dat wij God in generlei wijze afbeelden, en op geen andere wijze vereren, dan Hij in Zijn Woord bevolen heeft.

Zondag 35, vraag/antwoord 97

Mag men dan ganselijk geen beelden maken?

God kan noch mag in generlei wijze afgebeeld worden. Maar de schepselen, al is het dat zij mogen afgebeeld worden, zo verbiedt toch God, hun beeltenis te maken en te hebben, om die te vereren, of God daardoor te dienen.

Gouden kalveren

Mogelijk waren Jerobeams gouden kalveren nabootsingen van de stiergoden, die door de Egyptenaren werden aanbeden: Apis en Mnevis.

Jerobeam plaatste de gouden kalveren in Dan en Bethel. Dan lag in het uiterste noorden van het Tienstammenrijk; Bethel in het zuiden, vlakbij de grens met het Tweestammenrijk.

De zonde van Jerobeam

Met de zonde van Jerobeam wordt de gouden kalverendienst bedoeld. Jerobeam voert officieel de beeldendienst in. De kalveren zijn bedoeld als dragers van God, Die onzichtbaar op hen troont, zoals op de ark in de tempel. Dit is zonde tegen het tweede gebod. In Israël wordt al snel het kalf zelf vereerd en valt Israël terug in het heidendom.

De profeet uit Juda

De profeet uit Juda is via een andere weg weer terugggegaan naar Juda. Hij mocht van de Heere tegen niemand spreken en onderweg niet eten of drinken. Een oude profeet weet hem ertoe te verleiden om dit wel te doen. Onderweg naar Juda wordt hij door een leeuw gedood.

Dit laatste deel van het verhaal is in de schets niet verteld. Toch heeft het wel een ernstige boodschap in zich. Als God zo Zijn knecht al straft, die zich niet volledig aan Gods bevel had gehouden, waar zal Jerobeam dan blijven?

Antwoorden bij werkboekje -10

1. **Jerobeam maakte in Dan en Bethel gouden kalveren.**
 - a. **Waren de gouden kalveren echte afgoden?**
Eigenlijk niet. Het was de bedoeling dat het volk door de gouden kalveren God zou dienen. In de Bijbel staat dat deze zaak tot zonde werd. Dat betekent dat het volk door de kalveren ging zondigen tegen de Heere.
 - b. **Waarom was het zo erg dat Jerobeam de gouden kalveren maakte?**
Hij leerde het volk om God op hun eigen manier te dienen. Het gevolg was dat ze van de kalveren afgoden maakten.
2. **Je kunt de Heere leren kennen door Zijn woord. Hoe noemt de Heere zich in...**
 - a. **Jesaja 9: 5**
Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst
 - b. **Genesis 35: 11**
De Almachtige
 - c. **Psalm 81: 2**
Onze Sterkte
3. **In het tweede gebod staat: want Ik, de HEERE uw God, ben een ijverig God, Die de misdaad der vaderen bezoekt aan de kinderen, aan het derde, en aan het vierde lid dergenen, die Mij haten;**
Welk woord past het best bij “een ijverig God”? Zet er een rondje omheen.

Een genadige God - Een straffende God - Een almachtige God
4. **Als je wilt weten hoe je de Heere moet dienen, kun je dat zien bij de Heere Jezus.**
 - a. **Geef daar eens voorbeelden van.**
Hij diende Zijn Vader uit liefde, eerde de Naam van Zijn Vader, ging vaak alleen bidden, schold niet terug toen Hij werd uitgescholden, was altijd gehoorzaam, zelfs tot in de dood.

b. Hoe moet jij de Heere dienen?

Niet op je eigen manier, zoals bijvoorbeeld Jerobeam dat deed, maar zoals de Heere Jezus, want dan dien je de Heere zoals Hij het vraagt in de Bijbel.

Invulpuzzel

Vul de antwoorden van de vragen in de puzzel in.

Vul daarna het woord uit de grijze vakjes in:

Wie God verlaat, heeft smart op smart te vrezen;
Maar wie op Hem vertrouwt op Hem alleen,
Ziet zich omringd met Zijn weldadigheên.

Deze regels komen uit Psalm 32 vers 5.

1	K	A	L	V	E	R	E	N											
		2	J	E	R	U	Z	A	L	E	M								
			3	R	E	H	A	B	E	A	M								
			4	T	E	M	P	E	L										
		5	J	E	R	O	B	E	A	M									
			6	V	O	L	K												
			7	J	U	D	A												
			8	W	E	T													
9	P	R	O	F	E	E	T												

1. Jerobeam liet het volk de gouden (kalveren) dienen.
2. Hij wilde niet dat het volk naar (Jeruzalem) reisde.
3. (Rehabeam) was koning over het Tweestammenrijk.
4. In Jeruzalem stond de (tempel) van de Heere.
5. (Jerobeam) was bang dat het volk Rehabeam weer zou gaan dienen.
6. Het (volk) ging de gouden kalveren dienen.
7. Het Tweestammenrijk wordt ook wel (Juda) genoemd.
8. Gods (wet) bestaat uit tien geboden.
9. Een (Profeet) bestrafte Jerobeam.

Woordenpuzzel

In de puzzel staan de letters van de woorden door elkaar. Zet ze in de goede volgorde en schrijf ze in de vakjes. Schrijf dan de letters van de genummerde vakjes in de goede hokjes onder de puzzel.

De oplossing is te vinden in Prediker 12: 13: *Vrees God en houd Zijn geboden, want dit betaamt alle mensen.*

Woordzoeker

De woorden kunnen alle kanten op staan, dus ook schuin en achterstevoren!

t	z	z	q	p	r	o	f	e	e	t	p	b	k	l
b	w	k	p	x	c	m	b	z	o	n	d	e	a	v
j	d	e	c	m	c	k	i	j	w	p	p	t	l	t
c	u	t	e	m	p	e	l	b	t	l	d	h	f	q
n	p	y	i	s	r	a	e	l	y	u	e	e	o	a
o	r	r	o	z	t	d	c	q	h	h	a	l	f	e
k	o	n	r	e	h	a	b	e	a	m	f	u	f	s
f	f	e	o	h	n	n	m	l	n	k	g	c	e	b
j	e	r	u	z	a	l	e	m	d	v	o	v	r	l
u	e	e	n	s	o	t	y	j	e	h	d	q	e	y
d	t	v	s	t	b	o	u	w	e	n	e	h	n	x
a	m	l	d	t	q	y	l	i	x	o	r	r	k	f
p	q	a	l	p	n	t	j	t	m	g	i	i	i	e
e	c	k	d	y	u	x	v	q	a	v	j	o	j	n
o	e	p	x	s	b	y	z	z	l	t	c	c	m	k

Zoek deze woorden:

Juda, Jeruzalem, tweestammenrijk, Dan, bouwen, afgoderij, Israël, zonde, tempel, Rehabeam, feest, profeet, hand, Bethel, kalveren, profeet, offeren, kalf

Antwoorden bij werkboekje +10

- 1. Jerobeam maakte in Dan en Bethel gouden kalveren.**
 - a. Waren de gouden kalveren echte afgoden?**

Nee. Het was de bedoeling dat de Israëlieten door de gouden kalveren God zouden dienen. Al snel werden de kalveren in plaats van God gediend.
 - b. Lees in je Bijbel het eerste en het tweede gebod nog eens. Wat is eigenlijk het verschil tussen deze twee geboden?**

Het eerste gebod zegt dat we alleen God moeten dienen, omdat er geen andere God is dan Hij. Het tweede gebod maakt duidelijk dat we God moeten dienen op de manier zoals Hij in Zijn woord ons leert: niet door middel van beelden, maar met ons hart.
- 2. Zoek de volgende teksten op.**

Hoe wordt de Heere in deze teksten genoemd? Vertel elkaar wat deze namen betekenen.

Genesis 35: 11
De almachtige. Dat betekent dat de Heere alles kan.

Nahum 1: 3
Lankmoedig. Dat betekent dat de Heere lang geduld met zondige mensen heeft.
- 3. Lees het tweede gebod.**
 - a. Er wordt in het tweede gebod gesproken over een straf en over een belofte. Wat is de straf?**

Als we God op onze eigen manier dienen, zal de Heere dat straffen. In het gebod staat: Die de misdaad der vaders bezoek aan de kinderen, aan het derde, en aan het vierde lid dergenen, die Mij haten. De Heere zegt dat Hij alleen die mensen straft die Hem haten, die Hem niet dienen. Als we de verkeerde dingen van onze vader nadoen, dan zal de Heere ons straffen. Maar als je de Heere zoekt en Hem dient, wil de Heere naar je horen.
 - b. Wat is de belofte?**

Als we God liefhebben, dan zal de Heere dat zegenen. En doe barmhartigheid aan duizenden dergenen, die Mij liefhebben, en Mijn geboden onderhouden.

- c. **Let eens op de getallen die bij de straf en de belofte staan. Wat valt je op? Wat betekent dat?**
De straf is tot in het derde en vierde geslacht. De Heere belooft barmhartigheid te doen aan duizenden dergenen die Hem liefhebben.
4. **Als je wilt weten hoe je de Heere moet dienen, kun je dat zien bij de Heere Jezus.**
- a. **Geef daar eens voorbeelden van.**
Hij diende Zijn Vader uit liefde, eerde de Naam van Zijn Vader, ging vaak alleen bidden, schold niet terug toen Hij werd uitgescholden, was altijd gehoorzaam, zelfs tot in de dood.
- b. **Hoe moet jij de Heere dienen?**
Niet op je eigen manier, zoals bijvoorbeeld Jerobeam dat deed, maar zoals de Heere Jezus, want dan dien je de Heere zoals Hij het vraagt in de Bijbel.

Invulpuzzel

Vul de antwoorden van de vragen in de puzzel in.
Vul daarna het woord uit de grijze vakjes in:

Wie God verlaat, heeft smart op smart te vrezen;
Maar wie op Hem vertrouwt op Hem alleen,
Ziet zich omringd met Zijn weldadigheên.

Deze regels komen uit Psalm 32 vers 5.

1	K	A	L	V	E	R	E	N											
			2	J	E	R	U	Z	A	L	E	M							
				3	R	E	H	A	B	E	A	M							
				4	T	E	M	P	E	L									
			5	J	E	R	O	B	E	A	M								
				6	V	O	L	K											
				7	J	U	D	A											
					8	W	E	T											
9	P	R	O	F	E	E	T												

- Jerobeam liet het volk de gouden (kalveren) dienen.
- Hij wilde niet dat het volk naar (Jeruzalem) reisde.
- (Rehabeam) was koning over het Tweestammenrijk.
- In Jeruzalem stond de (tempel) van de Heere.
- (Jerobeam) was bang dat het volk Rehabeam weer zou gaan dienen.
- Het (volk) ging de gouden kalveren dienen.
- Het Tweestammenrijk wordt ook wel (Juda) genoemd.
- Gods (wet) bestaat uit tien geboden.
- Een (Profeet) bestrafte Jerobeam.